

ВЛАСИТЕ ВО
ТВОРЕШТВОТО НА
БРАЌАТА МАНАЌА

ARMÂNJI TU
OPUSLU A
FRATSLOR MANAKIA

VLAHS IN THE
BROTHERS MANAKI
CREATION

Во творечкиот опус на браќата Јанаки и Милтон Манаќа, составен од нивната фотографска и снимателска дејност, Власите, како етнос на кој впрочем и самите им припаѓале, имаат централно и по многу нешта единствено место.

Кон крајот на 19 и особено во првите децении на 20 тиот век, тие неуморно со младешки занес и ентузијазам ги крстосуваа населбите низ Македонија, Епир и Тесалија. Од тој период трајно ги зачуваа од минливоста на времето, бројните единечни, семејни и фамилијарни портрети, селските обичаи и верските празници. Со особено внимание се однесуваа кон регистрирањето на традиционалните носии, занаетите и панорамските визури од влашките населби, онакви какви што биле пред повеќе од стотина години.

Често знаеле низ тешко пристапните планински патеки во случајни средби, да фотографираат групи на кирации, трговци или сточари создавајќи при тоа фотографии исполнети со непосредност и спонтаност, лишени од секаква извештаченост и преполни со документарен набој.

Антологиските се снимките од пролетните и есенските преселби на сточарите во потрага по нови пасишта со непрегледните стада, придружувани од претоварените коњи, сета покуќнина, жени, деца, старци и силни овчарски кучиња.

Нивното фотографско атеље прво во Јанина а потоа во Битола го посетуваа стотици личности. Од обични селани, сточари и занаетчи до носители на новиот граѓански поредок во Битола: трговци, првите индустријалци, банкари, истакнати дејци од сите сфери на животот.

Оваа изложба има за цел повеќе да иницира натамошни проучувања одколку да тежнее кон сеопфатна и темелна обработка на темата. Творештвото на браќата Манаќа досега е обработувано од разни аспекти низ повеќе Балкански земји. Тоа е словито и многузначно. Сепак анализите што до сега се правени никогашне се фокусирале конкретно кон значењето на браќата Манаќа и нивните творби за проучувањето, документирањето, валозирањето и афирмацијата на Влашката култура и традиција. Ако оваа изложба се разбере како вовед во таква благородна тема, постојат сериозни индикации што не упатуваат кон мислењето дека натамошните истражувања ќе дадат значајни резултати и одговори на многу прашања околу местото и улогата на Власите на Балканот низ историјата. како и во денешниот миг на современото живеење.

Ристо Палигора

The Vlachs, in the creation opus of the brothers Janaki and Milton Manaka, consist of their photographer and filming activity, as an ethnos to which they belong, has a central and unique place.

By the end of 19th century and particularly at the first decades of the 20th century, with the youth enthusiasm and ecstasy they made a cruise the settlement in Macedonia, Epirus and Thessaly. Since that period they manage to preserve from the brevity of time numerous individual and family portraits, peasant customs and religious festive. The particular attention was given to the registration of the folklore gowns, craftsmanship and panoramic visures of the Vlah's settlements, given by their appearance, as they were hundreds years ago.

On the hardly approaching mountain rides in an occasional meetings they often use to make the photographs of groups of lodgers, stock-breeders tradesfolk thus creating the photos fulfilled with imminent spontaneity, deprived of any minceness and thick with documentary charge.

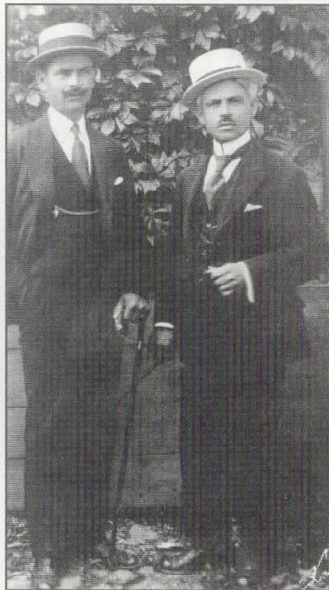
Considered to be anthology photos are those with spring and autumn migrations of the cradle-breeders in their search for new pastures followed by their great flocks, accompanied by the overladen horses, entire household, women, children, oldsters and strong shepherd dogs.

Their photography atelier, at first seated in Yanina and after that in Bitola, was visited by hundreds ordinary peasants, cradle-breeders and craftsmen as well as of the carriers of the new civil order: traders, the very first industrialists, bankers, distinguished persons of every social spheres.

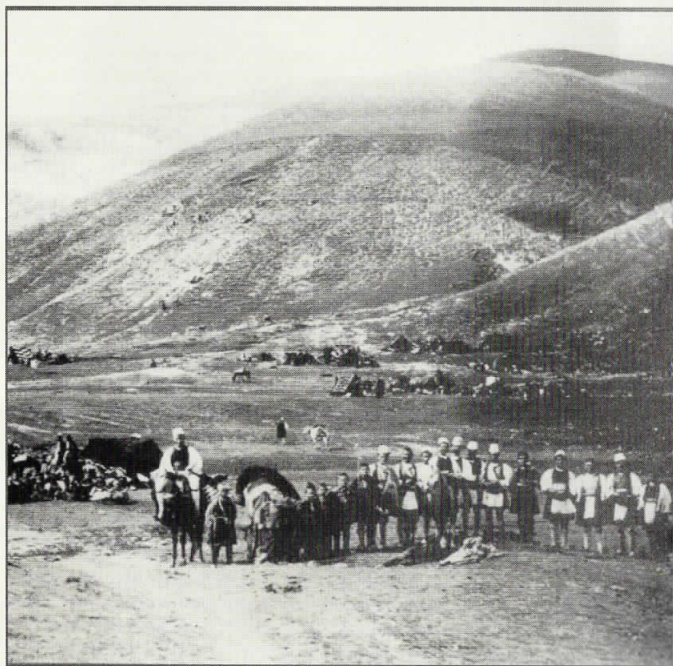
This exhibition goal is to initiate further exploration more than to present a comprehensive and essential elaboration of the theme. The brothers' Manaki creation till the present days is elaborated through the various aspects all over the Balkan countries. This creation is complex and very important.

However, the analyses made till the nowadays have never been focused directly on the significance of the brothers Manaki and their works for the exploration, documentation, valorization and affirmation of the Vlah's culture and tradition. If this exhibition is understand as an introduction of such noble theme, there are a serious indications which lead to the conclusion that the further exploration will offer important significant results and would support us with answers to many questions about the role and the status of the Vlachs through the history as well as in the present moment of contemporary dwelling.

Risto Paligora

Комуна на Власите "Браќа Манаќа"

13 ноември 2004 година - Мала сала на Завод и Музеј - Битола

НУ Завод и Музеј - Битола

Издавач: Комуна на Власите браќа Манаќа - Битола,
Реализатор на изложбата: Ристо Палигора, Компјутерска подготовка: Жико Калпаковски
Превод на англиски: Силвана Петрова

Посебна благодарност до Архив на Македонија - подрачна единица Битола и до печатница А.Д. Киро Дандаро - Битола